Dosar nr.5r-1/2023
4-23000608-38-5r-03012023

HOTĂRÂRE

în numele Legii

16 octombrie 2023 or.Rezina

Judecătoria Orhei sediul Rezina, Republica Moldova

Instanţa avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Veronica Cuculescu
Grefier Olesea Gheorghiță și Maria Calugher
Cu participarea:
Petentei Valentina Ceban
Reprezentantului petentei, avocatul Igor Gandrabur
Agentului constatator Serghei Argatu
Victimele Stela Bulgac și Eudochia Bulgac

examinând în şedinţă publică contestaţia depusă de Ceban Valentina împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie seria și nr. MAI 05 668799 din 13.12.2022 încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rezina, în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional,

A CONSTATAT:

La 13.12.2022, agentul constatator, din cadrul Inspectoratului de Poliție Rezina, Argatu Serghei, a încheiat procesul-verbal cu privire la constatarea contravenției seria MAI 05 668799 reținând în sarcina lui Ceban Valentina, pretinsa contravenție prevăzută de art.69 alin.(1) din Codul Contravențional, stabilindu-i sancţiunea amenă în mărime de 18 u.c. ceea ce constituie 900 lei.

Nefiind de acord cu procesul verbal, petenta Ceban Valentina la 28.12.2022 a depus contestaţie în termenul prevăzut de art.448 din Codul contravenţional, aceasta fiind expediată pentru examinare Judecătoriei Orhei sediul Rezina.

În contestaţie, Ceban Valentina a invocat că, la 13.12.2022, agentul constatator, S. Argatu, a întocmit pe numele său procesul-verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 alin. (1) Cod Contravențional, pe faptul că, la data de 24.11.2022, ora 14^{00} în s. Păpăuți, r-nul Rezina, în timpul consiliului de administrație, a umilit toate cadrele didactice prin discuții cu ton ridicat și cuvinte umilitoare. Prin decizia agentului constatator din 13.12.2022 a fost sancționată cu amendă în mărime de 18 u.c.

Cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare nu este de acord din următoarele motive: - din conținutul materialului primit pentru cunoștință, rezultă, că, la 25.11.2022 în adresa IP Rezina, a parvenit o sesizare semnată de Mihalachi Ion, Bulgac Eudochia, Pavlov Tatiana, Cojocaru Lucia, Garmacean

Eleonora, Mihalachi Marina, în care se anunță că Ceban Valentina și Polihovici Olga în cadrul consiliului de administrare au umilit toate cadrele didactice, aducînd argumente că sunt proști, conducînd ședința consiliului, iar profesoara Bulgac Eudochia a fost umilită cu cuvinte necenzurate în prezența tuturor fără a aduce careva argumente. S-a solicitat de a lua măsuri de rigoare. Conform raportului agentului principal S. Argatu din 02.12.2022, adresat șefului IP Rezina, s-a solicitat înregistrarea materialului înregistrat în cancelaria IP Rezina cu nr. 34/45-4453 din 25.11.2022 din R-2 al IP Rezina. În motivarea raportului s-a indicat că, în cadrul Gimnaziului Păpăuți, fără acordul directorului, părinții Polihovici Olga și Ceban Valentina și alți părinți a elevilor din gimnaziu, au intrat la lecții, perturbînd procesul educațional, iar în cadrul Consiliului de administrație, cet. Polihovici Olga și Ceban Valentina s-au exprimat cu cuvinte necenzurate în adresa cet. Bulgac Eudochia în prezența tuturor.

În cadrul procesului contravențional a fost audiată în calitate de victimă doar cet. Stela Bulgac (la 09.12.2022), iar cet. Bulgac Eudochia, Mihalachi Ion, Bahmacenco Eleonora, Cojocaru Lucia, Mihalachi Marina în calitate de martori (la 12.12.2022). Totodată, la procesul contravențional nu este anexată nici o plîngere a cet. Bulgac Stela de tragere la răspundere a sa pe art. 69 Cod contravențional. La fel nu este înregistrată nici o plîngere a cet. Bulgac Eudochia. O încălcare gravă a agentului constatator este faptul că, după ce la 13.12.2022, i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și a emis decizia de sancționare, la data de 14.12.2022, a audiat-o în cadrul procesului contravențional în calitate de victimă pe cet. Bulgac Eudochia. Acest act procedural este o încălcare gravă a dreptului său la apărare și a normelor imperative ce țin de finisarea procesului contravențional prin emiterea deciziei de sancționare.

A mai indicat că, cele constatate impun concluzia că, la emiterea deciziei din 13.12.2022, agentul constatator, S. Argatu, a încălcat prevederile Codului contravențional, fapt care duce la nulitatea acesteia și nu produce efecte juridice.

A invocat că, agentul constatator tendențios i-a întocmit procesul-verbal și a sancționat-o fără nici o probă, în scopul de a o umili.

A solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de către agentul constatator, Argatu S., în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional și deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional, pe motivul lipsei faptului contravențional.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 441 alin. (1) lit. a) și 445 Cod contravențional.

În ședința de judecată ***petenta, Ceban Valentina***, a indicat că, susține contestația pe deplin. La 13.12.2022, a fost anunțată de un profesor că, la școală se face adunarea consiliului. Ea fiind membru al comisiei a hotărît să plece la școală pe motiv că a rămas o sumă de bani și a avut intenția să propună ca din acești bani să fie hrăniți copiii. Ea a participat la adunarea consiliului școlii din s. Păpăuți. Cet Mihalachi Ion,

directorul școlii la propunerea sa de a fi hrăniți copiii, i-a reproșat că nu a fost niciodată verificat și acum a venit cineva de peste gard și îl învață ce să facă.

La întrebarea instanței a menționat că, din părinți a fost prezentă Polihovici Olga. În timpul adunării nu a numit cu cuvinte urîte nici o persoană. În această școală au studiat încă 2 copii de a-i ei și ea doar a făcut propunerea să fie hrăniți copiii claselor primare. Cu angajații școlii are de mai mult timp conflict. Cu un an înainte a fost la director referitor la notele de la examenele de absolvire, copiii săi mereu au studiat pe note mari, dar la examene s-au pus note mai mici.

La întrebarea avocatului Igor Gandrabur, a menționat că, ea nu a numit pe nimeni cu cuvinte necenzurate și urîte.

La întrebarea agentului constatator, a indicat că, ea nu a intrat în clasa a 4-a, d-na Olga Polihovici a bătut în ușă și ea a fost alături. A rugat-o pe d-na Olga să transmită la rugămintea d-lui Ion de ce are nevoie clasa.

Agentul constatator în ședința de judecată a menționat că, la 25.11.2022 a parvenit sesizarea care a fost înregistrată la IP Rezina. Ulterior a fost pornit un material pe cazul dat. El a fost și a audiat martorii și din partea petentei și din partea victimei. Din declarațiile martorilor s-a constatat că d-na Ceban Valentina a numit-o pe Bulgac Eudochia cu cuvinte urîte. Ambele doamne au fost invitate în incinta IP Rezina, unde în prezența lor a fost întocmit proces-verbal care a fost înmînat părților.

La întrebarea instanței a declarat că, el a întocmit proces-verbal pe faptul că Ceban
Valentina a numit-o pe Bulgac Eudochia cu cuvinte urîte și jignitoare. A mai indicat că, Bulgac Stela și Bulgac Eudochia nu sunt rude. Ulterior, a fost emisă o sesizare la gimnaziu pe comportamentul d-ni Ceban Valentina. Totodată, d-na Ceban Valentina nu s-a adresat la Bulgac Stela cu cuvinte urîte și jignitoare, dar ultima are calitate de victimă, pe motiv că, în timpul orelor de studiu a întrerupt copiii de la lecție și acest fapt a deranjat-o. Pe faptul că, Ceban Valentina a perturbat activitatea gimnaziului nu a fost întocmit proces-verbal. D-na Bulgac Eudochia a fost numită cu cuvinte jignitoare în timpul adunării a consiliului de administrare a gimnaziului. În timpul consiliului de administrare al gimnaziului d-na Bulgac Eudochia a fost numită de Ceban Valentina.

La întrebarea reprezentantului petentei, avocatul Igor Gandrabur, a menționat că, totul se adresează colectivului, dar plîngerea a fost depusă de Bulgac Eudochia. El a considerat că, cererea d-nei Bulgac Eudochia trebuie să existe, iar pe ea nu a reușit să o audieze în calitate de victimă pînă la întocmirea procesului-verbal fiindcă era în timpul lecțiilor. Victima este Bulgac Eudochia, el face trimitere la procesul-verbal de audiere a d-nei Bulgac Eudochia.

Victima Bulgac Stela, în ședința de judecată a declarat că, în luna noiembrie 2022 copilul său s-a întors de la școală și i-a povestit despre faptul că în timpul orelor au intrat doua doamne și au peturbat procesul de învățămînt și a fost umilită profesoara în prezența copiilor. A doua zi ea s-a autosesizat, a anunțat directorul gimnaziului Ion

Mihalache. Ea despre cele întîmplate în consiliul nu cunoaște doar ceea ce i-a spus copilul.

La întrebarea instanței a declarat că, două doamne au fost Polihovici O., Ceban Valentina, însă copilul nu i-a indicat care din doamne a jignit profesorul.

La întrebarea reprezentantului petemtei, avocatului Igor Gandrabur, a menționat că, a fost la școală a doua zi după incident. Ea a depus plîngere la gimnaziu, polițistul i-a expediat scrisoare că d-na Ceban a fost sancționată. A fost recunoscută și audiată în calitate de victimă, însă procesul-verbal nu 1-a semnat și nu 1-a văzut. Totodată, cunoaște că Ceban Valentina a fost sancționată pentru înjurături. Copia procesului-verbal nu a primit-o, doar a primit un răspuns de la poliție despre soarta plîngerii depuse.

Victima Bulgac Eudochia în ședința de judecată a menționat că, este învățătoare de clasele primare în gimnaziul Păpăuți. La fel este și președintele consiliului de administrație a gimnaziului. La 24.11.2022, ora 8:00 a avut o ședință fulger unde urma să fie soluționate careva chestiuni care țineau de bugetul gimnaziului, la consiliu au fost prezenți toți membrii în afară de Bulgac Stela care a lipsit din motive de serviciu. La consiuliu a discutat despre necesitatea achiziționarilor pentru gimnaziu. D-na Ceban Valentina și dna Polihovici Olga sunt membri a comisiei de administrare din partea părinților. În timpul ședinței s-au încins spiritele deoarece dumnealor sunt părinți ai elevilor de clasa a 5-a și au solicitat să se procure careva bunuri pentru clasa a 5-a la care alți membri au declarat că dacă vor rămîne bani vor procura, după care a sunat sunetul la ore ei au plecat. Dna Olga și Valentina au insistat să iasă în coridor și să vorbească cu ele. Ieșind în coridor ele au început a-i reproșa că trebuie de achiziționat bunurile ce urmează a fi procurate anume pentru clasa a 5-a la care ea le-a comunicat că este în timpul orelor și nu dispune de timp pentru a vorbi. Dupa care ea, le-a explicat că lacătul se procură de diriginte deoarece cheile se păstrează la dirigintă. Polihovici și Ceban au ieșit din clasă și au stat prin școală pînă la orele 10:30 au fost chiar și prin cantină unde este interzis de intrat. Ulterior au convenit să facă o ședință cu tot personalul auxiliar ca să decidă ce anume este nevoie să procure. Directorul Gimnaziului, Mihalachi Ion de la orele 10:30 pînă la orele 14:00 nu s-a aflat în gimnaziu. La orele 14:00 a avut loc adunarea cu întreg colectivul inclusiv fiind prezente Polihovici și Ceban Valentina care își exprimau nemulțumirea referitor la faptul că nu este prezent încă directorulu Instituției, Mihalachi Ion. Cînd a început ședința, d-na Ceban și cu d-na Polihovici nu i-au permis să ducă ședința în mod normal, d-lor cu ton ridicat le-au expus toate neajunsurile care în viziunea lor sunt în școală. D-na Ceban Valentina în timpul ședinței s-a exprimat în adresa sa față de tot colectivul „*Ți-am pus-o în bot*”. Din motiv că era haos nu poate să explice în ce context d-na s-a exprimat așa. După care a continuat o sfadă între colectiv. După ședința consiliului a ieșit stresată deoarece a fost umilită în timp de 15 ani de stagiu nu s-a permis nimeni așa ceva.

La întrebarea agentului constatator, a indicat că, consideră că față de elevii din clasă și față de colegi a fost umilită.

La întrebarea avocatului Igor Gandrabur, a menționat că, plîngearea a fost depusă, însă nu ține minte data, a depus-o personal și a solicitat să afle recunoscută ca parte vatamată, însa nu ține minte daca concomitent cu depunerea plingerii. Pe cazul dat a fost audiată ca martor unde a relatat mai mult despre faptul întîmplării în timpul consiliului, nu ține minte data la care a fost audiată de către inspector. De către d-nul inspector a fost audiată de doua ori, în două zile diferite. Cunoaște despre faptul că Polihovici și Ceban au fost în cantină deoarece a ieșit în acel moment la baie și consideră că d-lor nu știau starea veselei dacă nu mergeau în cantina. Nu a declarat că Polihovici și Ceban au mers prin cantina școlii sau alte încăperi ale gimnaziului deoarece a declarat ceea ce anume o vizează personal pe ea. Doamnele au ridicat vocea față de membrii consiliului, consideră că la ședință a fost haos deoarece sedința nu s-a petrecut conform regulamentului, iar d-na Polihovici și Ceban strigau. Totodată a mai indicat că, nu a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție, doar a fost anunțată care este soarta plîngerii sale.

La întrebarea petentei a răspuns expresia ”Ți-am Pus-o în bot”.

La întrebarea instanței a menționat că, d-na Ceban Valentina cu cuvinte injurioase în adresa sa s-a exprimat cu expresia sus indicate. Astfel ea s-a simțit umilită de faptul că d-lor au avut un comportament neadecvat într-o instituție publică, alte careva insulte sau gesture obscene nu a observant. În Gimnaziul Păpăuți conform regulamentului instituției atît părinții cît și alte persoane nu au dreptul să intre fără permisiunea directorului. Despre faptul că d-na Polihovici Olga și Ceban Valentina, au intrat în gimnaziu, ei nu au sesizat serviciul 112 gîndindu-se că trăiesc într-o comunitate și a dorit să fie omenește. Nu a auzit dacă în privința d-nei Bulgac Stela s-a adresat cu careva cuvinte injurioase și necenzurate.

Martorul Bahmacenco Tatiana, în ședința de judecată a menționat că, în luna noiembrie 2022, data exactă nu o ține minte, la consiliul administrației pe la orele 14:00, au fost invitate d-na Olga Pohovici și d-na Ceban Valentina, care au cerut să fie prezente. D-lor sunt părinții copiilor care învață la ei. Au cerut darea de seamă față de bugetul gimnaziului și au făcut propuneri de procurare pentru instituție din banii care sunt. Personal ea a rămas indignată deoarece d-na Ceban V. și Polihovici O. au vorbit brutal, s-au iscat ceartă la care ea nu a intervenit, dar alte colege au încercat să aplaneze situația.

La întrebarea agentului constatator a indicat că, nu își amintește exact cum s-a adresat d-na Ceban față de d-na Eudochia, a sunat urît, însă sensul era să își închidă gura. Ea personal nu a fost numită, dar d-na Ceban Valentina s-a referit la cadrele didactice din care face și ea parte, ei alimentîndu-se împreună cu copii și acestea două doamne le-au reproșat că „cum de mîncam și nu ne stă în gît mîncarea”. Personal ea nu a scris nici o plîngere. Și nu a semnat sesizarea, deoarece ea nu a dorit, ei au discutat asupra sesizării la care ea a considerat că nu este necesar să o semneze.

La întrebarea instanței a menționat că, nu își amintește, dar îi pare că a zis „*închide botu”,* alte cuvinte necenzurate de la d-na Ceban Valentina nu a auzit. Iar expresia *„nu vă vasta în gît mîncarea”*, a fost rostită de d-na Polihovici Olga, iar d-na Ceban Valentina a zis
„închide botu”.

Martorul Rotari Ana, în ședința de judecată a invocat că, în anul 2020 luna noiembrie - decembrie, în cadrul ședinței administației a primit sms de la d-nul Director ca va fi ședință și prezența este obligatorie. La ora 14:00 la ședință au fost prezenți toți în afară de d-na Olga Bahmacenco și de parinții Polihovici Olga și Ceban Valentina. S-a început ședința și d-nul Ion, directorul a adus la cunștință ordinea de zi, mai întîi de toate d-lui a spus ca 40 mii lei urmează sa fie alocați pentru generator, d-lui a menționat că este ultima zi și urmează să vadă ce va fi achiziționat de banii rămași. D-na Valentina i-a cerut un raport privind cheltuielile făcute, după care contabila a spus ca nu-i poate oferi lista cheltuielelor, directorul a spus că se cunoaște cu exactitate cheltuielile deoarece pot varia pe piață. D-nul Ion s-a exprimat „*ca are impresia că cei veniți de afară cunosc mai bine situația*”, după care a urmat replica către d-na Valentina „*Dacă ați dat copii voştri să-i învețe nişte proşti*”. Ulterior, s-a abordat tema procurării veselei la care d-na Bulgac i-a zis dnei Valentina că nu poate să viziteze cantina fără control medical, la care d-na Bulgac a zis „*nu aveți dreptul să intrați să mîncați mancarea elevilor*”. Tot ce a fost cerut în cadrul acestei ședințe ca urmare a fost și procurat, la urmă d-na Polihovici a cerut scuze de la profesori zicînd „*Mulțumim că ne-ați ascultat, și cerem scuze dacă nu am vorbit ceva nu la temă*”.

La întrebarea avocatului Igor Gandrabur, a declarat că, ceva injurios nu a fost spus nici din partea parinților nici din partea cadrelor didactice. Concret d-na Eudochia i-a reproșat d-nei Valentina că nu avea dreptul să intre în cantină fără control medical, la care aceasta i-a reproșat înapoi că nu are dreptul să manînce mîncarea elevilor, spunîndu-i *„cum mi-ai zis tu așa ți-am pus-o în bot*”. Personal ea nu s-a simțit umilită, ea a relatat discuția care avut loc între d-na Eudochia și d-na Valentina.

La întrebarea instanței a invocat că, nu a auzit ca d-na Valentina să se adreseze cu cuvinte urîte sau necenzurate către d-na Bulgac. Un ton de la Polihovici mai apăsat a fost, dar o situație umilitoare nu a fost. A mai menționat că, cu directorul Mihalachi nu sunt în relații conflictuale, ambii au candidat la funcția de director și de atunci este presată. Ea era la ore, era lecția de limbă romînă, d-nele au intrat în clasă și au întrebat-o dacă are ladă de gunoi.

Martorul Mihalachi Ion, în ședința de judecată a menționat că, la 25.11.2022, în lipsa sa, fiind plecat la ședința cu directorii la Rezina, d-na Valentina Ceban și cu încă o persoană necunoscută, un parinte al unui elev, a intrat în instituție. În acea perioadă era alertă cu bombă, au percheziționat sălile de clasă, bucătăria fără acord, au perturbat orele. La ședință, la orele 14:00 în aceiași zi au fost umilite cadrele didactice numite cu cuvinte necenzurate. D-na Bulgac Eudochia și celelalte persoane au fost

umilite. Conform regulamentului intern al instituției nu au acces persoanele străine, doar cu acordul administrației instituției.

La întrebarea agentului constatator, a declarat că, d-na Ceban V., nu a fost la ședința consiliului administrației și nu a semnat, în rest toți membrii și cadrele didactice s-au semnat.

La întrebarea avocatului Igor Gandrabur, a invocat că, consideră ca cuvîntul „prost" este un argument pentru care a semnat sesizarea, altfel în adresa cadrelor didactice au fost spuse cuvintele ,,că nu au cunoștințe". În adresa d-nei Eudochia și în prezența cadrelor didactice au fost spuse „Ți-am pus-o în bot". Totodată, după parerea sa școala s-a transformat în haos deoarece d-lor au perturbat orele, au fost prin bucătărie, elevii au fost umiliți, stresați. A informat poliția, a scris o sesizare, cunoaște că cineva din parinți au scris o plîngere la poliție. Cu procesul verbal care a fost emis de agentul constatator a făcut cunoștință, pretenții nu are.

La întrebarea instanței a declarat că, Bulgac Stela nu este profesoară. Ceban Valentina
cînd s-a desfășurat consiliul s-a adresat către Eudochia cu 2 expresii „*Proastă*" și „*ți-am*
pus în bot". Consideră că, s-a încălcat onoarea și demnitatea cadrelor didactice.

Martorul Macovei Svetlana, în ședința de judecată a declarat că, la 25.11.2022, au avut consiliul de administrație și din cauza lipsei contabilei s-a cerut să se amîne pentru mai tîrziu la orele 14:00. La ora 14:00 la consiliu au fost prezenți și profesorii pentru așsi expune părerile, inclusiv au fost prezenți și doi părinți care la fel erau membri ai consiliul administrației. Ulterior s-a primit că consiliul a fost condus de către aceștea 2 părinți deoarece dupa părerea lor ei au considerat că cunosc ce trebuie în instituție. Mai mulți colegi au încercat să se implice, fiecare și-a expus părerea, d-na Eudochia Bulgac a propus ceva spre achiziționare la care cineva i-a zis să închidă gura, văzînd situația a ascultat care sunt părerile parinților și cînd sau mai calmat spiritele s-au expus și ei. În acel moment ea, ca profesor nu s-a simțit bine, dar a respectat liniștea pentru a aplana situația.

La întrebarea victimei Bulgac Eudochia a menționat că, ține minte cum s-a adresat d-na Ceban către Bulgac Eudochia, care este președintele consiliului administrației, s-a adresat cu „*Taci acolo închide gura".* Ei cînd au văzut care este situația s-au reținut.

La întrebarea avocatului Igor Gandrabur, a indicat că, la moment nu poate să spună care și ce a propus, atunci vorbea și dnei și dna Polihovici, conflictul s-a început de la aceea că doamnele au zis *că „acum vorbim noi*". Nu ține minte ce a vorbit d-na Polihovici și d-na Ceban, iar la poliție nu s-a adresat cu o plîngere.

La întrebarea instanței a dedus că, în ziua de 24 noiembrie în cadrul consiliului de administrației a auzit cum d-na Valentina s-a adresat către dna Eudochia cu *„închide botu",* altceva nu a auzit. Nu s-a simțit bine deoarece a fost indignată de tonul și de comportamentul cum a vorbit d-na Ceban V. Totodată, față de cadrele didactice nu a

auzit să fi fost numite de d-na Ceban. Nu ține minte și nu poate confirma nici nu poate să nege dacă d-na Ceban a numit-o pe dna Bulgac cu cuvîntul „*proastă*”.

Audiind participanții la proces, studiind argumentele expuse în susţinerea contestaţiei, materialele cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite contestația înaintată din următoarele considerente:

Verificând procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și forma prevăzute de lege pentru valabilitatea în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului, instanța de judecată reține următoarele.

În speță, la data de 13.12.2022, de către agentul constatator al IP Rezina, Argatu Serghei, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 05 668799 în baza art. 69 alin. (1) Cod contravenţional în privinţa lui Ceban Valentina cu aplicarea unei amenzi în mărime de 18 unităţi convenţionale, pentru faptul că, la data de 24.11.2022, ora 14^{00} în s. Păpăuți, r-nul Rezina, în timpul consiliului de administrație, a umilit toate cadrele didactice prin discuții cu ton ridicat și cuvinte umilitoare.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, ”Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8)”.

Verificând respectarea termenului depunerii contestației de către petentă, instanța de judecată fixează că, aceasta este depusă în decursul a 15 zile de la data emiterii deciziei asupra cauzei contravenționale, iar în asemenea situație prevederile art. 448 alin. (1) din Codul Contravențional, fiind respectate.

Analizând procesul verbal sub aspectul legalităţii, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului - verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Astfel, cerinţele întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie sunt expres stipulate la art.443 Cod contravenţional.

În această ordine de idei, din punct de vedere a legalităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată constată că acesta a fost încheiat cu respectarea prevederilor art. 443 Cod contravenţional, deci cuprinde toate menţiunile obligatorii, neexistând cazuri de nulitate absolute prevăzute la art. 455 alin (1) Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Conform art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, „Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei”.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art. 381 alin. (2) Cod Contravenţional, orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Aceste norme statuează obligativitatea de respectare a tuturor drepturilor şi libertăţilor persoanei învinuite, inclusiv dreptul la apărare. Această garanţie rezidă din art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor

Fundamentale – dreptul a un proces echitabil, precum şi din art. 378 alin. (1) Cod Contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

Conform prevederilor art. 440 alin. (1) al Codului Contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

La rândul său conform prevederilor art. 442 alin. (1), (2) al Codului Contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui. În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenţie se înscrie într-un registru de evidenţă în ordinea încheierii şi depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05 668799 din 13.12.202221, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rezina, Argatu Serghei, s-a stabilit că, la data de 24.11.2022, ora 14^{00} în s. Păpăuți, r-nul Rezina, în timpul consiliului de administrație, a umilit toate cadrele didactice prin discuții cu ton ridicat și cuvinte umilitoare.

Astfel, acţiunile lui Ceban Valentina au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

În susținerea învinuirii aduse, de către agentul constatator au fost prezentate: procesul verbal cu privire la contravenție din 13.12.2022; cererea cet. Bulgac Stela din 09.12.2022, prin care a solicitat ca organele de poliție să întreprindă măsuri conform legislației în vigoare în privința lui Polihovici Olga și Ceban Valentina, care în timpul lecțiilor în prezența elevilor s-au exprimat cu cuvinte de umilință și au perturbat orele (procesul educațional), persoanele de mai sus neavînd copii în clasa respectivă (f.d. 15); procesul verbal de audiere a victimei Bulgac Stela din 09.12.2022 (f.d. 16); procesele-verbale de audiere a martorilor Mihalachi Ion, Garmacean Eleonora, Cojocaru Lucia, Bulgac Eudochia, Mihalachi Marina și Macovei Svetlana din 12.12.2022 (f.d. 20-23, 25-26); procesul-verbal de audiere a victimei Bulgac Eudochia diin 14.12.2022 (f.d. 24); procesul-verbal de audiere a martorului Rotari Ana (f.d.27); procesul-verbal de audiere a contraveninetului Ceban Valentina din 13.12.2022 (f.d.28).

Prevederile art. 69 alin. (1) Cod contravențional, prevede tragerea la răspundere a persoanei pentru ***injurie*** adică ***vorbele sau faptele care lezează onoarea şi demnitatea persoanei***.

Luînd în considerație cele expuse mai sus, instanța constată că, prin definiția verbului **”a înjura”,** regăsit în Dicționarul explicativ al limbii romîne, se înțelege ”*a rosti cuvinte injurioase sau de ocară la adresa cuiva, a folosi în vorbire cuvinte necuviincioase*”.

În acest caz, instanța de judecată reiterează că, contravenția de injurie, constă în atingerea onoarei sau reputației unei persoane prin cuvinte, gesturi sau acte jignitoare; insultă, jignire (gravă), acțiune cu efect vătămător, contravenție realizată prin adresarea de cuvinte necuviincioase de către Ceban Valentina față de Bulgac Eudochia și Bulgac Stela.

Cu privire la contravenţia a cărei comitere a fost reţinută în sarcina cet. Ceban Valentina, instanţa a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situației de fapt reţinute în procesul-verbal de contravenţie, prin probe certe, astfel încât în favoarea acestuia acţionează principiul *in dubio pro reo*.

Pornind de la premisa procedurală prevăzută de art. 425 alin. (4) din Codul contravenţional, prin care legislatorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

În acest context, agentul constatator a calificat acțiunile cet. Ceban Valentina doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăția persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal.

Ori din materialele cauzei și anume din declarațiile martorilor Rotari Ana, Bahmacenco Tatiana și Macovei Svetlana, care au declarat că, cu cuvinte urîte sau necenzurate, nu au auzit ca d-na Ceban Valentina în cadrul ședinței să se fi adresat către d-na Bulgac Eudochia sau față de alte cadre didactice. Din depozițiile martorilor audiați rezultă că părinții Ceban V-na și Polihovici O. și-au expus opinia referitor la modul în care urmează a fi gestinați banii gimnaziului. Posibil Ceban Valenina și-a expus opinia nu în cel mai tacticos mod, însă acasta nu echivalează cu faptul că petenta a înjurat sau a umilit cadrele didactice sau a numit-o cu cuvinte injurioase pe cet. Bulgac Eudochia. Or, expresia „ți-am pus-o în bot”, nu constituie cuvînt injurios sau ocară în adresa cuiva.

Tot aici, instanța de judecată, ține să menționeze că fiind audiată înregistrarea audio prezentată de petentă, care după cum susține a fost efectuată în timpul desfășurării ședinței Consiliului de administrare, instanța nu a stabilit ca în timpul discuțiilor să se fi rostit cuvinte injurioase. Mai mult această înregistrare confirmă o dată în plus că, întradevăr la sdința consiliului au avut loc discuții aprinse pe tonuri ridicate, însă injuriii sau cuvinte necenzurate nu aufost rostite.

Concomitent, instanța conchide că și din procesul-verbal cu privire la contravenție din descrierea faptei contravenționale, nu este clar cu ce cuvinte s-a adresat Ceban Valentina față de cadrele didactice, indicînd doar că ***”a umilit toate cadrele didactice prin discuție cu ton ridicat și cuvinte umilitoare.”,*** dar neindicînd cu care cuvinte anume au fost umilite.

Astfel, pentru instanța de judecată nu este clară concluzia agentului constatator la întocmirea procesului verbal din 13.12.2022, or, se constată, că nu au fost întreprinse suficiente acțiuni de colectare a probelor, lipsind în cazul dat un probatoriu ce ar fi confirmat faptele consemnate în procesul-verbal întocmit.

În continuare, instanța de judecată reține că de către agentul constatator i s-a atribuit calitatea de victimă cet. Bulgac Stela. La acest capitol se reține că din materialele cauzei, precum și din declarațiile cet. Ceban Valentina și a însuși cet. Bulgac Stela, rezultă că ultima la data de 24.11.2022 nici nu a fost prezentă în incinta gimnaziului și despre cele întâmplate a aflat de la fiul său, care este elev în gimnaziul dat.

Astfel, nu este clar prin care expresii, acțiuni sau gesturi la 24.11.2022, Ceban Valentina a lezat onoarea și demnitatea cet. Bulgac Stela.

Potrivit CEDO cauza „Ozturk c. Germania" si cauza „Anghel c. Romania", s-a statuat
ca orice acuzat are dreptul la un proces echitabil, iar noţiunea de „contravenient" în dreptul
administrativ folosită de legiuitor nu are semnificaţia unei înfrângeri a prezumţiei de nevinovăţie, fiind asimilată unei proceduri penale, în care:

- sarcina probaţiunii incumbă părţii care a aplicat sancţiunea contravenţională,
contravenientul bucurîndu-se de prezumţia de nevinovăţie, care nu poate fi răsturnată
în lipsa unor probe certe de vinovăţie;
- menţiunile agentului constatator înserate în procesul-verbal nu constituie singure o probă, ci dimpotrivă, acestuia îi revine sarcina de a dovedi temeinicia şi legalitatea procesului verbal.

Generalizând cele menționate mai sus, instanța de judecată conchide că, agentul constatator nu a stabilit prin probe concludente și pertinente vinovăția lui Ceban Valentina în săvârșirea faptei contravenționale prevăzute la art. 69 alin. (1) Cod contravențional, aceasta fiind bazată doar pe presupuneri. Astfel, în măsura în care procesul verbal de constatare a contravenţiei nu este susţinut de dovezi care corespund prevederilor legale procesuale în baza cărora s-a întocmit precum şi din cauza că în cadrul acumulării probelor nu şi-au găsit confirmare afirmaţiile agentului constatator, iar petiţionarul respinge învinuirile aduse nu se mai poate susţine temeinicia procesului verbal fără a indica prezumţia de nevinovăţie instituită de art.6 a Convenţiei. Or, potrivit practicii CEDO în cauzele referitoare contravenţiilor sunt aplicate prevederile art. 6 din CEDO cu toate garanţiile conferite de acesta contravenientul beneficiind de prezumţia de nevinovăţie (*cauza Anghel vs României*) sarcina probei revenind agentului constatator cu respectarea în acest mod a principiului egalităţii armelor.

Prin urmare, pentru respectarea principiului prezumției nevinovăției, simpla constatare a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane, or acesta a conchis vinovăția lui Ceban Valentina doar în baza

propriilor presupuneri, care în cazul din speță nu sunt suficiente pentru tragerea la răspundere a ultimei, astfel, nefiind prezentate alte probe care să demonstreze vinovăția petentei.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat, în cazul în care nu există faptul contravenției.

În conformitate cu art. 461 alin. (1) Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute în art. 441 și 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Astfel, instanța apreciază, că potrivit dispozițiilor legale menționate și în lipsa unor probe pertinente, utile și concludente administrate care ar susține constatările agentului constatator din procesul verbal, contestația este întemeiată și, în consecință, urmează a fi admisă, cu încetarea procesului contravențional pornit, pe motivul inexistenței faptei.

În baza celor expuse mai sus și conducându-se de art. 441 alin. (1) lit. a), 452-463 Cod contravențional, instanța de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite contestația depusă de către Ceban Valentina.

Se încetează procesul contravențional în privința lui Ceban Valentina pornit în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că în acțiunile sale nu există faptul contravenției.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Rezina).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **/semnătura/** **Veronica Cuculescu**
Copia corespunde.
Preşedintele şedinţei,
Judecător **Veronica Cuculescu**